

Toimintasuunnitelma esiopetukseen 2026-2027

Esiopetusta havumetsän syleilyssä

Päiväkoti Tipitiin toimintasuunnitelma kaudelle 2026-2027

Päiväkodin nimi: Päiväkoti Tipitii

Valmis toimintasuunnitelma on käsitelty henkilöstön kanssa (päivämäärä):

Yksikön toimintasuunnitelma on esitelty huoltajille (päivämäärä):

Päiväkodin johtajan nimi: Nina Tapio

Varajohtajan nimi: Marita Kahelin

Esiopetuksen toiminta-aika: 16.8.2026-29.5.2027

Vasuvastaava: Marita Kahelin

Esiopetuksen yhteysopettaja: Jaana Paaso

Liikuntakasvatuksen yhteyshenkilö: Marita Kahelin

Kestävän tulevaisuuden kasvatuksen yhteyshenkilö: Jaana Paaso

Kulttuurikasvatuksen yhteyshenkilö: Laura Ogunlolu

Digipedagogiikan yhteyshenkilö: Jenna Turunen

Kansainvälisyyskasvatuksen yhteyshenkilö: Jaana Paaso

Lääkehoitosuunnitelman opastaja: Jenna Turunen

Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä: Arvot

Rohkeus näkyy meillä siinä, että päiväkodissa on kannustava ilmapiiri. Kannustamme kaikkia osallistumaan kaikenlaiseen toimintaan, opettelemaan uusia asioita, yrittämään parhaansa, tekemään omia valintoja ja olemaan ihan oma itsensä. Kannustavassa ilmapiirissä jokainen lapsi voi kokea oppimisen iloa. Reiluus näkyy meillä siinä että harjoitteleminen lasten kanssa toimimaan reilusti eri tilanteissa. Harjoitteleminen kohtelemaan toisiamme reilusti, odottamaan omaa vuoroa, tuntemaan omat rajamme ja siivoamaan omat jälkemme. Huomioimme kaikki yksilöinä. Kaikkia kuunnellaan ja jokainen saa kokea osallisuutta päivittäin. Vastuullisuus näkyy meillä siinä, että huomioimme päivittäin kestävän elämäntavan ja hyvien tapojen noudattamisen. Nämä näkyvät arjen pienissä ja jokapäiväisissä asioissa. Esimerkiksi huolehdimme toisistamme ja yhteisistä välineistä, säästämme materiaaleja, kierrätämme, otamme sopivan määrän ruokaa ja pesemme kädet ekologisesti.

Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä: Vastuun jakautuminen päiväkodissa

Tipitiin päiväkotia on pieni yksikkö, jossa vastuu jakautuu tasaisesti työntekijöiden kesken. Pedagoginen vastuu on opettajilla, mutta päiväkodissamme jokainen työntekijä toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta ja esiopetuksen pedagogiikkaa päivittäin. Päiväkodissamme on kuitenkin kaksi tiimiä: yläkerran eskari tiimi ja alakerran tiimi, joiden vastuulla on eri asioita. Yläkerran tiimillä on viikottainen palaveriaika, jossa keskitytään toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin sekä lapsihavaintoihin. Alakerran palaveri järjestetään kuukausittain, jossa keskitytään samoihin teemoihin yläkerran tiimin kanssa. Alakerran tiimi vastaa 1-5 vuotiaiden pedagogiikan suunnittelusta. Alakerran tiimiin kuuluu yksi opettaja ja kaksi lastenhoitajaa. Alakerran tiimi koostuu kahdesta lapsiryhmästä. Tiimi suunnittelee toiminnan niin, että se on varhaiskasvatussuunnitelman mukaista. Alakerran tiimi huolehtii jokaiselle alakerran lapselle myös henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman. Yläkerran tiimi muodostuu kahdesta varhaiskasvatuksen opettajasta ja yhdestä lastenhoitajasta. Yläkerran tiimi on vastuussa esiopetuksen suunnittelusta, esiopetussuunnitelman toteutumisesta sekä jokaisen esikoululaisen leopsin laadinnasta. Yläkerran tiimi on vastuussa myös työhyvinvointiasioista yhdessä päiväkodin johtajan kanssa.

Päiväkodissa on paljon kirjoja ja ne ovat lasten saatavilla. Käymme säännöllisesti lainaamassa kirjoja kirjastoautosta, josta lapset saavat valita mieluisia kirjoja. Lepohetkillä luetaan päivittäin ja luetut kirjat merkitään lukutoukkaan. Kirjoja luetaan säännöllisesti myös pienryhmissä, jolloin kirjoista myös keskustellaan yhdessä.

Lorutteleme ja laulamme paljon pienryhmätuokioilla sekä arjen askareiden lomassa. Harjoitteleme välillä myös laululeikkejä eri kielillä. Tämän toimintakauden yhteisenä teemana on?

Eskarissa harjoitellaan säännöllisesti lukivalmiuksia, kuten kirjain-äänne vastaavuuksia, tavuttamista ja alku- ja loppuäänten tunnistamista. Päiväkodin oppimisympäristöissä on monipuolinen kuvatuki. Myös kirjain- ja numeromerkit ovat esillä eri tiloissa. Hyödynnämme päiväkodissamme kielitietoista ympäristöä, joka näkyy ympäristöön sijoitetuilla teksteillä, päiväjärjestyksillä ja kalentereilla. Lasten mielenkiinnon kohteet ja ihmettelyn aiheet huomioidaan ja etsimme niihin yhdessä tietoa eri lähteistä.

Lasten mielenkiinnon kohteita havainnoidaan päivittäin päiväkodin arjessa. Lasten kiinnostuksen kohteita on mahdollisuus laajentaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja projekteiksi lasten innostuksen mukaan. Lasten kanssa keskustellaan paljon. Keskusteluja käydään kahden kesken sekä ryhmässä. Järjestämme säännöllisesti myös lasten palaverija, jossa lapset pääsevät tuomaan toiveitaan esille ja arvioimaan toimintaa.

Kasvu ja oppiminen: Tunne- ja vuorovaikutustaidot, turvataidot

Päiväkotimme on pieni ja kaikki lapset ja aikuiset tuntevat toisensa. Päiväkodissa on viikoittain koko päiväkodin yhteisiä kerhoja ja järjestämme myös säännöllisesti kaikille yhteisiä teemapäiviä, juhlia ja projekteja. Lisäksi kuukausittain vaihtuvat toiminnan teemat ovat kaikille lapsille yhteiset. Tänä vuonna teemana on maa-meri-ilma. Nämä koko päiväkodin yhteiset puuhut lisäävät tuttuutta ja hyvää me-henkeä.

Päiväkodissamme on päivittäistä pienryhmätoimintaa iänmukaisissa pienryhmissä. Kauden alussa panostamme pienryhmätoiminnassa tutustumiseen ja ryhmöytymiseen. Tutustumista tehdään keskustellen, leikkien ja laulaen. Omissa pienryhmissä lapset laativat myös ryhmälleen säännöt. Säännöt ovat toimintatapoja, jotka luovat rungon ryhmän turvalliselle toiminnalle. Lapsen pienryhmä pysyy samana koko toimintakauden ajan ja omasta pienryhmästä tulee lapselle tärkeä ja turvallinen ryhmä. Tutussa ja turvallisessa ryhmässä myös tunteiden ilmaisu on luontevaa ja vuorovaikutus on avointa.

Tunne -ja turvataitoihin liittyvät käytänteemme:

Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoittelempa päivittäin monipuolisten työtapojen kautta esim. leikin tunnekorttien, kuvatuon, satujen ja draama avulla. Ohjattu ja vapaa leikki mahdollistavat tunne- ja vuorovaikutustaitojen käsittelyn lapsilähtöisesti ja lapsen kehitystason huomioiden. Lisäksi harjoittelempa tunne- ja vuorovaikutustaitoja säännöllisesti pienryhmissä. Tunteista puhutaan tietoisesti lasten kanssa arjen eri tilanteissa.

Hyödynnämme esikoulussa positiivista pedagogiikkaa päivittäin. Meillä on esimerkiksi eskarissa käytössä peukkuhempurkki, jonka tarkoituksena on nostaa aktiivisesti esille pieniä onnistumisia ja positiivisia asioita kaikkien huomattavaksi. Peukkuhempun täyttymistä juhlistamme lasten suunnittelempa juhilla.

Harjoittelempa tunnistamaan vahvuuksia yhdessä vahvuusvariksen ja eskareiden Superkettu SUPEN kanssa, jotka kertovat lapsille erilaisia vahvuustarinoita kauden aikana. Näitä vahvuuksia bongaamme eskarin arjesta yhdessä lasten kanssa. Henkilöstömpa on sitoutunut työhönsä ja käytämpa tuttuja sijaisia. Tutut ja turvalliset aikuiset luovat vankan pohjan turvalliselle päiväkotipäivälle. Henkilöstö perehtyy päiväkodin turvalisuusohjeisiin säännöllisesti ja turvalisuus korostuu uuden työntekijän perehdyttämisessä. Henkilöstön ensiaputaitoja pidetään yllä säännöllisellä kouluttautumisella. Tällä kaudella koko henkilöstö päivittää ensiapuosaamisensa. Turvalisuusharjoituksia teemme elo- ja syyskuun aikana esim. syyskuussa kaikissa pienryhmissä tehdään turvakävelyitä. Päiväkotimme sijaitsee metsän keskellä ja sen vuoksi toiminnassamme korostuu myös turvalisuuden huomiointi luonnossa. Harjoittelempa turvallista liikkumista ja olemista luonnossa kaikkien lasten kanssa. Harjoittelempa esikoulussa turvataitoja päivittäin. Harjoittelempa omien rajojen tunnistamista sekä myönteistä suhtautumista itseään kohtaan. Kiinnitämpa huomiota siihen, että kaveriin kosketaan nätisti, kunnioittaen toisen itsemäärämisoikeutta. Kaunista kosketusta harjoittelempa säännöllisesti mm. satu- ja pallohieronnan avulla.

Kasvu ja oppiminen: Leikki

Järjestämme päivittäin runsaasti leikkiaikaa. Lapset saavat päivittäin valita itse leikkitiloja ja leikkejä. Kaikissa tiloissa on käytössä leikinvalintakuvat. Henkilöstö on lähellä ja läsnä leikkitilanteissa. Päiväkodissa on säännöllisesti myös ohjattua ja tuettua leikkiä, jolloin aikuinen on aktiivinen osallistuja leikissä. Leikkiympäristöjä muokataan koko ajan lasten mieltymysten mukaisiksi ja leikkiin houkutteleviksi. Uusimme säännöllisesti leikkikalustoamme. Tällä kaudella otetaan käyttöön uudet leikkitutkimusvälineet sekä hammaslääkärileikkivälineet. Lähes tulsoon kaikki leikkivälineet ovat lasten ulottuvilla. Annamme tilaa lasten ideoille ja ajatuksille muokata tai laajentaa leikkejä. Leikimme aina pienissä porukoissa. Leikki on myös tärkeä osa pienryhmien toimintaa.

Päiväkodissa ei ole eri osastoja, joten pienet ja isot lapset sekä sisarukset saavat halutessaan leikkiä yhdessä. Panostamme ryhmätyömiseen ja yhteishenkeen. Pienessä päiväkodissa kaikki tuntevat ja tietävät toisensa ja tämä tukee myös lasten leikkiin osallistumista. Henkilöstö havainnoi leikkejä aktiivisesti ja puuttuu välittömästi leikkien pulmatilanteisiin. Vaihtelemme myös säännöllisesti leikkiporukoita. Kannustamme lapsia pitkäkestoiseen leikkiin. Aikuinen on tarvittaessa rikastuttamassa leikkejä. Leikkejä ei tarvitse aina kerätä pois, vaan kivoja leikkejä voi halutessaan jatkaa myöhemmin. Huoltajille kerrotaan päivittäin lapsen leikeistä. Myös leikkien pulmatilanteista kerrotaan avoimesti ja pyrimme löytämään yhdessä ratkaisuja niihin. Painotamme vanhemmille leikin tärkeydestä ja siitä, että järjestämme leikille paljon aikaa. Myös päiväkodin infopaketeissa, jotka lähetetään huoltajille, on avattu tarkemmin leikin merkityksestä lapsen kehitykselle. Päiväkodissamme vietetään myös silloin tällöin oman lelun päivää, jolloin jokainen lapsi saa halutessaan tuoda oman vapaavalintaisen lelun päiväkotiin.

Tällä kaudella Tipitiissä otetaan käyttöön kaksi uutta leikkiä:

Liikuntaleikki (mm. puujalat, keihään heitto, aitajuoksu) sekä luontotutkimus-leikki.

Kasvu ja oppiminen: Laadukas ja yhdenvertainen varhainen tuki varhaiskasvatuksessa

Päiväkodissamme jokainen työntekijä suunnittelee, toteuttaa ja arvioi lasten tukea. Tuen tarpeen perustana toimii lapsihavainnointi. Lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista havainnoidaan aktiivisesti päivittäin. Pienessä päiväkodissa koko henkilöstöllä on mahdollisuus tehdä havaintoja kaikista päiväkodin lapsista. Henkilöstö myös kirjaa havaintoja ja jakaa havaintojaan työtiimissä säännöllisesti.

Tuen tarpeen ilmetessä toimitaan kolmiportaisen tuen mallin (yleinen/ tehostettu/erityinen tuki) mukaisesti ja suunnitellaan tarvittavat tukitoimet. Teemme aktiivista yhteistyötä varhaiserityisopettajan ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Tukitoimista ja niiden vaikuttavuudesta keskustellaan ja reflektoidaan yhdessä tiiminä. Päätökset tuen portaalta toiselle siirtymisestä tehdään aina yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan, huoltajien ja mahdollisten muiden moniammatilliseen tiimiin kuuluvien henkilöiden kanssa.

Huoltajien kanssa keskustellaan avoimesti päivittäin ja mahdolliset tuen tarpeet otetaan puheeksi rohkeasti. Jokaiselle lapselle tehdään oma varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä huoltajien kanssa, jossa kuvataan lapsen oppimiselle, kasvuille ja kehitykselle merkittävimmät seikat. Päiväkodissa vierailee säännöllisesti konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Veo osallistuu aktiivisesti lapsen tuen suunnitteluun, järjestämiseen ja arviointiin. Näin pyritään mahdollistamaan se, että lapsen tuen tarve havaitaan riittävän varhain ja siihen pystytään vastaamaan välittömästi. Päiväkodissamme pyrimme mahdollistamaan sen, että toiminta ja ympäristö palvelevat jokaisen lapsen tarpeita. Olemmekin panostaneet monipuoliseen kuvatukeen, joka palvelee kaikkia lapsia. Kuvatukea hyödynnetään päiväkodin jokaisessa tilassa. Myös henkilökunnalla on mukanaan kuvatuki erityisesti toiminnanohjauksen ja siirtymätilanteiden tueksi. Lisäksi henkilökuntamme hyödyntää arjessa paljon tukiviittomia puheen ja kuvien tukena.

Hyvinvointi ja osallisuus:

Lasten osallisuutta toteutetaan monin tavoin päivittäisessä toiminnassa. Toiminta pyritään suunnittelemaan lapsia motivoivalla tavalla. Erilaisissa toiminnoissa esim. kädentaidoissa lapsi voi suunnitella ja toteuttaa työtään yksilöllisellä tavalla. Liikunnassa lasten osallisuus tulee esille lasten jumppa toiveina sekä alkuverryttelynä/loppuverryttelynä. Aamupiirillä/lasten palaverissa kerätään lasten toiveita tulevan toiminnan suhteen ja palautetta toteutuneesta toiminnasta. Teemme säännöllisesti myös itsearviointeja (peukku, kuvat, sanallinen arviointi), joiden avulla lapset pääsevät tuomaan esille mielipiteensä ja arvioimaan toimintaa. Eskarit tekevät pienissä ryhmissä "Eskarin viikkouutisia" kuvaamalla ja kirjoittamalla eskarin viikottaisista tapahtumista. Samalla lapset saavat tuoda esille, mistä ovat pitäneet ja tai mikä ei ole ollut niin mieluista. Lasten toiveita ja arviointia toteutuneesta toiminnasta saadaan myös jatkuvan havainnoinnin, keskustelujen ja huoltajien kautta. Heti esikoulun alkupuolella eskarit saavat esittää omia toiveitaan esiopetusvuodelle eskarien toiveiden puuhun, joita pyrimme mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan. Suunnittelemme toiminnan niin, että jokainen lapsi pystyy osallistumaan toimintaan matalalla kynnyksellä. Pienryhmätoiminta on päivittäistä ja omassa pienessä ryhmässä lapsi saa paljon osallisuuden kokemuksia. Suunnitteluvaiheessa otamme huomioon jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet ja mietimme, miten niitä voi tukea toteutusvaiheessa. Kannustamme ja rohkaisemme kaikkia osallistumaan toimintaan omalla tavallaan. Otamme lapset mukaan myös toiminnan suunnitteluun.

Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luodaan päiväkodin omilla koko talon kerhoilla (muskari, ilmaisukerho, liikkari). Kerhot toteutetaan vaihtelevissa ryhmissä. Lisäksi järjestämme säännöllisesti erilaisia teemapäiviä kuten naamiaisia ja myös huoltajien toimintailtapäiviä, jotka tukevat sekä lasten että huoltajien yhteisöllisyyden muodostumista.

Toimintakauden yhteinen teema maa-meri-ilma luovat myös yhteisöllisyyttä. Samat laulut tulevat kaikille tutuiksi ja yhdessä laulaminen yhdistää ja vahvistaa me-henkeä.

Huoltajien toiveita kuunnellaan päivittäin tuonti- ja hakutilanteiden keskusteluissa. Tarjoamme myös mahdollisuuden, vanhempien tarpeiden mukaan, pieniin palavereihin, jossa vanhempien kanssa voidaan vaihtaa kuulumisia. Tiedottaminen tapahtuu pääsääntöisesti kuukausikirjeiden kautta, mutta myös puhelimitse ja tekstiviesteillä. Esikoulussa muiden tiedotuskanavien lisäksi hyödynnetään eVaka-viestejä viikoittain. Eskarin keskeisimmät periaatteet ja käytännöt avataan huoltajille Eskari-infossa (syyskuu). Eskari infossa vanhemmat pääsevät tuomaan esille myös omia toiveitaan liittyen esiopetusvuoteen. Kokoamme päiväkodin seinälle toiveiden puun, jonne huoltajat ja lapset voivat kirjata toiveitaan. Toiveiden puun toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kauden aikana. Keväällä toteutettavan asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä

Hyödynnämme päiväkodissamme jatkuvan vaihtuvan taidenäyttelyn periaatetta, jossa jokaisella ryhmällä on oma taideseinänsä, johon kootaan lasten ajankohtaisia taideteoksia. Taidenäyttelyt ovat huoltajien nähtävillä.

Päiväkodissamme järjestetään perinteeksi muodostuneita juhlia, kuten naamiaisia ja nurinkurinpäiviä vuosittain, joista Tipitii usein muistetaan. Koko kauden kestävä teema — käsitellään myös mm. kuvataiteen, kirjallisuuden ja teatterin keinoin. Päiväkodissamme huomioidaan kulttuurisesti merkittävät liputus- ja merkkipäivät kuten Itsenäisyyspäivä, saamelaiden kansallispäivä ja ruotsalaisuuden päivä. Tällaisina päivinä tutustumme lapsilähtöisesti päivän teemaan kunnioittaen ja arvostaen.

Kuukausittain järjestettävissä ilmaisukerhoissa ja muskareissa huomioidaan ajankohtaiset liputus- ja merkkipäivät.

Pyrimme järjestämään päiväkodille vaihtuvan esiintyjän aina tarjonnan mukaan. Päiväkodilla vierailee myös kirjastoauto noin kerran kuukaudessa, jolloin pienryhmät pääsevät vuorotellen tutustumaan kirjallisuuteen.

Valmistamme kirjastoon taidenäyttelyn esiopetusvuoden aikana. Perheet pääsevät ihastelemaan lasten tekemää taidetta.

Eskarit ovat vuosittain käyneet retkellä Oulussa, jolloin tutustumme oululaisuuteen ja retkikohteen lähialueen kulttuuritarjontaan mahdollisuuksien mukaan.

Huomioimme toiminnassamme Oulun kulttuuripääkaupunki vuoden. Syyskuun teemaa “luonnossa laulaen” toteutamme metsäretkillä sekä muskarissa. Lokakuun teemaa “minun Ouluni” lähestymme taiteiden -teemme eskarissa lasten omat kodit päiväkodin seinälle. Marraskuussa on “valokuukausi”. Teemme tällöin yhteisen valotaideteoksen.

Hyvinvointi ja osallisuus: Liikkuminen

Tällä kaudella panostamme liikuntakasvatuksessa "liikuntaa elämäntapana"-aatetta.

Kannustamme lapsia liikkumaan sekä sisällä että ulkona. Sisätiloissa lapset saavat tilanteen mukaan leikkiä vauhdikkaita ja liikunnallisia leikkejä ja pidämme myös taukojumppaa säännöllisesti. Ulkona kannustamme lapsia juoksemaan ja liikkumaan vauhdikkaasti sekä pelaamaan erilaisia liikunnallisia pelejä omaehtoisesti ja ohjatusti.

Pyrimme ulkoilemaan kaksi kertaa päivässä säällä kuin säällä. Päiväkodissa on monipuolinen liikuntavälineistö ja välineet ovat lasten käytettävissä. Olemme myös hankkineet uusia liikuntaleikkejä tukevia leikkivälineitä,

Liikumme ja leikimme paljon lähimetsässä ja käymme säännöllisesti Metsämörrirekillä ympäri vuoden. Metsässä liikumme erilaisissa maastoissa ja hyödynnämme metsän tarjoamia liikuntamahdollisuuksia esim. kiipeilyä kiville ja kannoille, kahlaamista lumessa ja tasapainoilua kaatuneella puunrungolla. Pienryhmissä järjestetään ohjattuja liikuntatuokioita viikoittain ja kuukausittain järjestämme koko päiväkodin yhteisen liikkarin. Käytössämme on liikunnan vuosisuunnitelma, jota hyödynnetään pienryhmien toiminnan suunnittelussa.

Hyödynnämme lähiympäristön liikuntamahdollisuuksia. Läheinen latu, luistinrata ja koulun piha sekä ympäröivä metsä ovat ahkerassa käytössä. Teemme myös koko päiväkodin väen kanssa retkiä hieman kauempana oleviin liikuntakohteisiin (syksyllä ja kevättalvella).

Maaliskuussa eskareilla on uintiviikko Linnanmaan uimahallissa, jossa eskarit pääsevät uimaopettajan johdolla tutustumaan vesileikkikouluun. Uintiviikon tavoitteena on harjoitella itsenäistä liikkumista vedessä, kastautumista, kasvojen kastelua ja veteen puhaltamista. Eskarit vierailevat keväällä Kontion koulun 1. luokkalaisten mukana Ylikylän koulun liikuntasalissa liikuntatunnilla.

Kestävä tulevaisuus:

Lasten luontosuhdetta vahvistamme leikkimällä paljon lähimetsässä ympäri vuoden. Lähimetsässä lapset voivat leikkiä, liikkua ja tutkia luontoa vapaasti. Aikuinen on läsnä leikeissä ja havainnoi aktiivisesti. Aikuinen lähtee mukaan lapsen ihmettelyyn ja huomioi lapsen tekemät havainnot. Lapsia kiinnostavia asioita lähdetään tutkimaan yhdessä.

Käymme myös säännöllisesti Metsämörriretkillä. Retkellä leikimme ja nautimme luonnosta sekä tutkimme luontoa myös ohjatusti. Metsäretkiin sisällytetään myös seikkailullisia ja elämyksellisiä elementtejä. Korostamme aina metsässä luonnon kunnioittamisen tärkeyttä.

Päiväkodin pihalla on kasvilaatikot, joissa viljelemme lasten kanssa hyöty ja koristekasveja. Edistämme kestävää kiertotaloutta yhdessä lasten kanssa. Päiväkodilla kierrätetään jätteet monipuolisesti ja viemme ja lajittelemme kierrätysmateriaalit ekopisteellä yhdessä lasten kanssa. Opettelemme tunnistamaan kierrätettävät materiaalit ja pohdimme yhdessä ja otamme selvää, mitä kierrätys jätteille tapahtuu. Käytämme myös paljon kierrätysmateriaaleja askartelussa. Kiinnitämme huomioita roskattomuuteen ja kannustamme lapsia keräämään havaitut roskat. Metsäretkellä pyrimme pakkaamaan eväät ekologisesti. Päiväkodin leikkiympäristön sekä retkipaikkojen siisteydestä pidämme huolta yhdessä. Ilmasto-osaamista harjoittelemme päivittäin arjen pienten tekojen avulla. Pyrimme mahdollisimman pieneen ruokahävikkiin esim. ruokaa tilataan todellisen tarpeen mukaan, lapset saavat valita ruokansa annoskoon ja päivittäiset hävikkimäärät kirjataan ylös, jotta hävikkiä voidaan seurata ja arvioida. Lapsia kannustetaan arvostamaan ruokaa ja suhtaudumme myönteisesti terveelliseen ruokaan ja syömiseen. Säästämme energiaa arjen eri tilanteissa. Lapsia ohjataan säästämään vettä ja sähköä, esim. käsienpesussa ei valuteta vettä turhaan ja tarpeettomat sähkölaitteet sammutetaan. Tutkimme myös sääilmiöitä päivittäin. Havainnoimme säätä ja seuraamme sään muutoksia sekä vuodenaikojen vaihtumista.

Kansainvälisyys

Herättelemme lasten kiinnostusta eri kulttuureihin, kansalaisuuksiin ja kieliin. Päiväkodilla on oma plan kummilapsi Guatemalassa, johon pidämme yhteyttä yhdessä lasten kanssa. Kielisuihkuttelua on päivittäin eskareilla ja säännöllisesti myös päiväkodin pienemmillä lapsilla. Harjoittelemmme mm. laskemaan eri kielillä lapsen mielenkiinnon kohteita kuunnellen. Lisäksi eri maista puhuttaessa tutustumme maan kieleen ja ympäristöön esimerkiksi kuvia katsellen. Päiväkodin karttopallo, maantietoon ja kulttuureihin liittyvät pelit ja kirjat ovat lasten vapaassa käytössä. Niitä myös tutkitaan yhdessä lasten kanssa.

Media- ja digikasvatus

Tutustumme erilaisiin digitaalisiin laitteisiin ja harjoittelemmme lasten kanssa laitteiden vastuullista käyttöä. Laitteita käytetään aina yhdessä aikuisen ohjauksessa (valvonnassa). Tutustumme erilaisiin oppimispeleihin, kuvaamiseen, videon tekemiseen, äänittämiseen ja digilaitteilla kirjoittamiseen ikätasoisesti. Eskarit hyödyntävät viik eskareiden viikkouutisten tekemisessä myös tietokonetta, tulostinta ja iPadia. Hyödynnämme mediakasvatusta pienryhmien toiminnassa kuukausittain. Erityisesti mediakasvatus näkyy päiväkodissamme siten, että tartumme lapsilta tuleviin ideoihin ja havaintoihin ja tutustumme niihin esimerkiksi netin kautta. Metsäretkillä voimme esimerkiksi selvittää, mikä lasten löytämä ötökkä on kyseessä ja mitä se syö ravinnokseen. Lapsille kootaan omat kasvunkansiot, jonne dokumentoidaan pedagogista toimintaa. Lapset osallistuvat itse oman kasvunkansion tekemiseen.

Päiväkodillamme on käytössä Instagram ja Facebook -tilit, joihin dokumentoimme päiväkodin arkea. Samalla harjoittemme vastuullisuutta ja turvallisuutta kuvien julkaisemisen suhteen yhdessä lasten kanssa. Tutustumme pienryhmissä ohjelmoinnin alkeisiin hyödyntämällä kynätehtäviä, toiminnallista oppimista sekä tutkivaa työskentelyä.

Yhtenäinen kasvun ja opin polku ja 5–8-vuotiaiden pedagogiikka

Esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyön suunnitelma liitetään päiväkodin kotisivuille Yhtenäinen esi- ja alkuopetuksen pedagogiikka, toimintakulttuuri ja oppimisympäristö vahvistaa lapsen varhaista perustaitojen oppimista ja mahdollistaa lapsen yksilöllisen etenemisen kasvun ja opin polulla joustavien siirtymien avulla. Lähiyhteistyön pedagoginen suunnitelma tehdään syksyllä yhteistyössä Alakylän ja Tirinkylän koulujen kanssa. Suunnittelupalaverissa suunnitellaan jokaiselle kuukaudelle yhteistyömuoto, jota toteutetaan läpi kauden. Yhteistyössä huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet sekä laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet. Esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyön suunnitelmaan pääsee tutustumaan päiväkodin kotisivuilla. Maahiset eli 5-vuotiaat ovat päivittäin mukana eskareiden ulkoilussa, jossa leikitään yhteisiä ohjattuja ja vapaita leikkejä. Myös viikoittaiset Metsämörriretket ovat yhteisiä eskareilla ja viskareilla. Harjoittemme myös yhdessä leikkimistä pienissä vaihtelevissa sekaporukoissa sisällä. Viskarit pääsevät tutustumaan esakaritoimintaan keväällä .

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestäminen ja yhteistyön toteutus

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestäminen suunnittelu tehdään yhteistyössä yläkerran tiimin kanssa, mutta koko päiväkodin henkilöstö osallistuu tuen toteuttamiseen. Päävastuu tuen suunnittelusta ja arvioinnista on vastaavalla esiopettajalla. Huomio tuen järjestämisessä kiinnitetään lasten vahvuuksiin ja oppiminen toteutetaan myönteisten oppimiskokemusten kautta. Tiimin kanssa arvioidaan säännöllisesti pedagogiikkaa ja toimintatapoja, joita sitten tarpeen mukaan muovataan ryhmän tarpeiden mukaan. Oppimisympäristö pidetään monipuolisena ja sitä kehitetään ryhmän tarpeet huomioiden. Oppimisympäristöinä hyödynnetään eskarihuoneen lisäksi myös päiväkodin pihaa ja esimerkiksi lähimetsää.

Eskaritoiminta järjestetään pääosin kahdessa joustavassa pienryhmässä. Pienryhmät on muodostettu lasten tarpeiden mukaan ja niitä voidaan muokata joustavasti tarvittaessa. Opetus järjestetään joustavasti yhteisopettajuutta hyödyntäen. Eskarissa toimii koko ajan kaksi aikuista, vaihdellen kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa tai yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja. Opetus järjestetään lasten kiinnostuksen kohteet huomioiden. Esimerkiksi äidinkielen ja matematiikan sisältöjä integroidaan vaihtuviin projektiteemoihin, jotka kumpuavat lasten kiinnostuksen kohteista. Opetusta eriytetään tarpeen mukaan ylös- tai alaspäin. Jo opetuksen suunnitteluvaiheessa huomioidaan mahdolliset eriyttämiskohdat, jotta opetuksen toteuttaminen tapahtuu sujuvasti.

Esiopetuksessa toteutetaan kielitietoista opetusta säännöllisesti. Aamu- ja pöttöpiirillä harjoitellaan myös muita kieliä, kuten englantia ja ruotsia. Myös lasten toiveita kielisuihkutuksiin kuunnellaan ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestämisen tukena käytetään pedagogiikan tsekkauslistaa ja tiimin pedagogiikan nelikenttää. Näiden avulla arvioidaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden tukemista esiopetusryhmässä. Tipitiin eskarissa käytetään laajasti eri tukikeinoja, jotka on esitelty pedagogiikan tsekkauslistassa. Päivittäin käytössä on mm. joustavat pienryhmät, ennakointi, kuvatuki, palastellut kuvitetut ohjeet, toiminnallisuus ja monipuolisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen. Moniammatillista yhteistyötä tehdään varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa, joka vierailee esiopetuksessa noin 2krt/kk. Tarvittaessa yhteistyö neuvolan sekä puheterapia- ja toimintaterapiapalveluiden kanssa. Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS) tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa syyskuussa. LEOPS arvioidaan viimeistään keväällä 2026 yhdessä lapsen huoltajien kanssa. Syyskuussa järjestetään myös eskari huoltajille vanhempainilta, jossa huoltajat saavat tuovat esille omia toiveitaan ja näkemyksiään eskarin toteutukseen liittyen. Vanhempien kanssa toteutetaan avointa keskustelua päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa. Lisäksi on mahdollista pyytää keskustelu-aikoja, jotka järjestetään päiväkodilla tai puhelimitse.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja toteutetaan tarvittaessa joustavasti kahdessa tai kolmessa pienryhmässä. Tukimuodot suunnitellaan etukäteen, ne kirjataan ylös ja niitä arvioidaan säännöllisesti. Tukimuotoja toteutetaan yhteistyössä yläkerran tiimin kanssa.

Päiväkodin veo osallistuu ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen yhdessä yläkerran tiimin kanssa. Päiväkotimme veo vierailee säännöllisesti eskariryhmässä, jolloin toteutamme yhteisopettajuutta. Lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan antaa tarvittaessa konsultaatiota. Veo vierailee eskariryhmässä noin joka toinen viikko. Veo osallistuu tarvittaessa myös lapsen esiopetussuunnitelman kirjaamiseen.

Esiopettajan antama yleinen tukiopeutus sekä opetuskielen tukiopeutus toteutetaan joustavasti pienryhmässä tarpeen mukaan. Opetusta eriytetään esioppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Tukiopeutuksen tarvetta arvioidaan tiimin kesken säännöllisesti viikoittaisissa palaverissa. Tukiopeutusta voidaan antaa myös ennakoivasti tarvittaessa.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja toimii ryhmässä avustajana. Tämä mahdollistaa mm. tuen toteuttamisen lasten yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Opiskeluhoolto esiopetuksessa

Koko päiväkodin henkilökunta osallistuu opiskeluhoollon toteuttamiseen, mutta päävastuu on esiopetuksesta vastaavalla varhaiskasvatuksen opettajalla.

Opiskeluhooltotiimiin kuuluu Kontion koulun koulukuraattori ja -psykologi. Koulukuraattori vierailee ryhmässä syksyllä ja tarvittaessa keväällä. Tarvittaessa käyntejä on useammin. Lisäksi tiimiin kuuluu varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Käyntien teemoista sovitaan yhdessä aina silloiset lasten tarpeet huomioiden. Useimmiten teemat keskitetään tunne ja kaveritaitojen ympärille.

Kaksikielinen esiopetus

Tipitiin esiopetuksessa ei toteuteta kaksikielistä opetusta kaudella 2026-2027.

Lapset arvioivat toimintaa säännöllisesti. Arviointia tehdään arjessa esim. peukkuja ja symbolia näyttämällä tai sanallisesti. Lasten kanssa pidetään säännöllisesti myös lasten palaverieja, jolloin arvioidaan ryhmän toimintaa, kartoitetaan lasten toiveita ja suunnitellaan toimintaa yhdessä.

Henkilöstö havainnoi lapsia ja ryhmän toimintaa aktiivisesti ja jatkuvasti. Havainnot kootaan yhteen tiimipalaverissa ja niitä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Toimintaa arvioidaan myös ryhmävasun avulla.

Henkilöstön kehitys/työhyvinvointikysely toteutetaan kaksi kertaa vuodessa ja kehityskeskustelut pidetään maaliskuussa. Näissä henkilöstö arvioi mm. työyhteisön käytänteitä, omia vahvuuksia ja kehittämisen kohteita, tiimityöskentelyn toteuttamista yms. Samalla kartoitetaan mahdolliset koulutustarpeet.

Huoltajille järjestetään tyytyväisyyskysely vuosittain, jolloin he voivat arvioida päiväkodin toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa sekä tuoda esille kehitysideoita. Arviointitietoa saadaan myös vanhempien suullisesta ja kirjallisesta palautteesta (esim. eVakaviestit, asiakastyytyväisyyskysely).

Lapsen vasun/LEOPSin toteutumista arvioidaan keväällä lapsen ja huoltajan kanssa yhteistyössä. Eskarit pääsevät osallistumaan LEOPS -keskusteluun myös toiminnallisella itsearviointitehtävällä.

Eskarissa pidetään lokakuussa hyvinvointikysely, joka toteutetaan lapsille, eskarin henkilökunnalle ja huoltajille. Hyvinvointikyselystä tehdään kooste päiväkodin ilmoitustaululle.

Muut päiväkodin toimintavuotta koskevat asiat

- Metsämörritoiminta alkaa elokuussa.
- Elokuussa maa-projekti: metsä syksyllä.
- Syyskuussa lasten turvakävelyt.
- Toiveiden puut huoltajille ja lapsille.
- Syyskuussa maa-projekti: syksyn sato
- Liikunnallinen syysretki syyskuussa
- Lokakuussa maa-projekti: liikenne ja liikkuminen
- Isänpäivän take away aamupala
- Marraskuussa maa-projekti: Suomi ja naapurimaat tutuiksi
- Lasten oikeuksien päivänä toteutetaan lasten toiveita (esim. lelupäivä, lempileikit)
- Lasten pikkujoulut 1.12.
- Joulukuussa vesi-projekt: veden eri olomuodot
- Toiminnallinen joulujuhla
- Tammikuussa nurinkurinpäivä
- Tammikuussa vesi-projekti: vesieläimet
- Hiihtoa ja luistelua helmikuussa
- Helmikuussa vesi-projekti: vesillä liikkuminen ja kalastus
- Ystävien mäenlasku retki helmikuussa
- Maaliskuussa ilma-projekti: lentäminen
- Hiihtoa ja luistelua maaliskuussa
- Kevään Metsämörritoiminta alkaa maali-huhtikuussa.
- Huhtikuu ilma-projekti: linnut
- Vappunaamiaiset
- Äitienpäivän take away aamupala
- Liikunnallinen kevätretki
- Toukokuussa Ilma-projekti: säätietäminen ja kevätseuranta
- Koko päiväkodinyhteinen kevätjuhla.

Huomioimme toiminnassamme Oulun kulttuuripääkaupunki vuoden. Syyskuun teemaa "luonnossa laulaen" toteutamme metsäretkillä sekä muskarissa. Lokakuun teemaa "minun Ouluni" lähestymme taiteiden -teemme eskarissa lasten omat kodit päiväkodin seinälle. Marraskuussa on "valokuukausi". Teemme tällöin yhteisen valotaideteoksen.

Kaikilla lapsille
valokuvaus
lokakuussa.
Ajankohta ja ohjeet
tarkentuu
myöhemmin.

Eskareilla lisäksi
uimakoulu viikko.
Ajankohta tarkentuu
myöhemmin.

